

به قلم محبوبه ماندگار کارشناس مامایی؛

جایگاه مامایی در نظام سلامت کشور

نقش ماما در دوران بارداری فراتر از یک نقش درمانی است و ارتباط روانی، فرهنگی، عاطفی و مراقبتی ماما با فرد باردار، از مهمترین رویکردهای حمایت در این دوران حساس محسوب می شود

به گزارش خبرنگاران گروه زندگی و سرگرمی گزارش خبر، محبوبه ماندگار کارشناس مامایی در یادداشتی نوشت: مامایی را می توان رشته ای به قدمت تاریخ بشر و عمر آن را مصادف با تاریخ حیات قلمداد کرد. نوع بشر همواره برای ادامه زنجیره حیات نیازمند به این حامیان و فعالان حوزه مامایی بوده و هست.

جالب اینکه در گذشته یا همین چند دهه قبل شغل مامایی یا قابلیت عمده‌تأبی ارتباط با دانش‌های بشری حتی پزشکی بوده است و آموزش این مهارت نیز به شیوه سنتی و موروثی انجام می‌شد. اما با توسعه علم و گذار از قابلیت سنتی و باز شدن افق‌های نوین در امر مامایی این رشته نیز جایگاه و اعتبار ویژه ای یافت و امروزه نقش ماما در بسیاری از لایه‌های پزشکی و رویکرد های جامعه محور مشهود است.

امروزه در دنیا مامایی به عنوان "مراقبت ماهرانه، آگاهانه و دلسوزانه برای زنان باردار، نوزادان تازه متولد شده و خانواده‌ها در سراسر دوره قبل از بارداری، بارداری، تولد، پس از زایمان و هفته‌های اولیه زندگی" تعریف می شود و این رشته در دانشگاه‌ها تا مقاطع عالی تدریس می شود.

ارائه مشاوره‌های تخصصی، آموزش مراقبت‌های بهداشتی به زنان، مراقبت از مادر و جنین، آماده‌سازی جهت زایمان طبیعی، پیشگیری از بیماری‌های مراقبتی، کنترل مادر باردار و معاینات دوره ای قبل از زایمان، تلاش در جهت افزایش زایمان‌های طبیعی، توضیح درباره انواع زایمان مثل زایمان در آب، زایمان فیزیولوژیک و در یک کلام ارتقاء سلامت بانوان و فرایند باروری و در نهایت ارتقاء شاخص توسعه در جامعه از جمله نقش‌های اساسی ماما در جامعه کنونی محسوب می شوند.

در ایران نیز رشته مامایی از دیرباز مورد توجه نظام سلامت قرار داشته و پیشینه رشته مامایی و تحصیلات دانشگاهی آن در ایران به بیش از ۸۰ سال قبل باز می گردد.

اما در سال‌های اخیر نیز به دلیل افزایش شیب کاهش نرخ باروری و موالید در جامعه و ضرورت فرزندآوری، استراتژی حضور جدی تر و پررنگ ماماها در فرایند فرزندآوری و زایمان مورد توجه مسئولان نظام قرار گرفت و این مهم قانون جوانی جمعیت به صراحت بارها مورد تاکید قرار گرفته است.

از سویی در تمام دنیا کمتر از ۱۰ درصد موارد زایمان‌ها ممکن است نیاز به مداخلات جراحی داشته باشند و بیش از ۹۰ درصد زایمان‌ها به صورت فیزیولوژیک و کاملاً طبیعی می تواند توسط ماما در بهترین شرایط انجام شود، به خصوص در کشور ما با وجود ماماها کارآزموده و آکادمیک در کل کشور این امر امکان‌پذیر است.

بر همین اساس در ماده ۴۹ قانون جوانی جمعیت، در خصوص جذب و به کارگیری ماما در اتاق زایمان زایشگاه‌ها تاکید شده است و قید شده که باید به ازای هر دو مادر در حال زایمان یک ماما حضور داشته باشد.

امید که در راستای افزایش کیفیت خدمات مامایی و سلامت باروری در جامعه، حمایت‌های لازم از این فداکاران عرصه سلامت صورت پذیرد تا در کنار شعار سال وزارت بهداشت با مضمون « هر ماما یک سفیر جوانی جمعیت »، ضمن آگاهی بخشی به مادران باردار، پیشگیری از مخاطرات دوران بارداری و توسعه شاخص‌های سلامت به سمت ایجاد جامعه ای شاد، سالم و پویا حرکت کنیم.